

Paulon Säätiö

(Rek.nr 1539)
(Y-116787-3)

Toimintakertomus vuodelta 2011

Toimintakausi oli säätiön neljäskymmeneskuudes.

Säätiö on yleishyödyllinen apurahoja jakava säätiö, joka toteuttaa Paulon perheen testamentin ja siihen liittyvän säädekirjan määräyksiä sekä säätiön myöhemmin vastaanottamien lahjoitusten lahjakirjojen ohjeita. Säätiö merkittiin säätiörekisteriin tammikuun 4. päivänä 1966. Vuonna 2011 säätiö täytti 45 vuotta.

Säätiön tarkoituksena on edistää ja tukea lääketieteellistä tutkimustyötä, tukea ja kehittää kuvaama- ja musiikkitaidetta sekä edistää liikesivistyksellistä tutkimus- ja koulutustyötä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi säätiö jakaa kantarahastosta apurahoja vuosittain edellä mainittuihin tarkoituksiin siten, että lääketieteellisen tutkimustyön edistämiseen ja tukemiseen käytetään puolet jaettavasta määrästä, kuvaama- ja musiikkitaiteen tukemiseen ja kehittämiseen käytetään neljäsosa jaettavasta määrästä ja liikesivistyksellisen tutkimus- ja koulutustyön edistämiseen käytetään neljäsosa jaettavasta määrästä.

Ennen apurahojen jakoa säätiön hallitus pyytää kunkin alan asiantuntijoilta lausunnot käsiteltävänä olevien hakemusten osalta.

Säätiöllä on oikeus ottaa vastaan lahjoituksia.

Säätiölle uskottujen ja sen hallinnoimien nimikkorahastojen toiminta noudattaa lahjoittajien antamia määräyksiä ja tarkoituksia. Näiden nimikkorahastojen säädösten perusteella säätiön jakamien apurahojen kokonaisuudessa yli puolet suuntautuu lääketieteellisen tutkimustyön hyväksi.

Vuoden 2011 helmikuussa jaetut apurahat julistettiin hakuun 15.10. - 15.11.2010. Apurahoihin ja säätiön tukemien alojen edistämiseen käytettiin yhteensä 547.400 euroa. Apurahojen saajat julkistettiin perinteisesti Huldin päivänä 22. helmikuuta 2011, Hulda Paulon mukaan. Myönnettyistä apurahoista on erittely.

Erkki Hämäläinen, Anne Pitkäranta, Yrjö Palotie, Ilkka Rauramo, Markus Konttinen

Säätiön hallituksen muodostivat puheenjohtajana insinööri Yrjö Palotie, Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA Ry:n nimeämänä, varapuheenjohtajana kauppat. tri. Erkki Hämäläinen Liikesivistysrahaston Kannatusyhdistyksen nimeämänä, professori Anne Pitkäranta Helsingin yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan nimeämänä sekä dosentti Ilkka Rauramo Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin nimeämänä. Taiteiden edustajana toimi rehtori Markus Konttinen Kuvataideakatemia ja Sibelius-Akatemian yhteisesti nimeämänä. Hallituksen jäsenten toimikausi on kolme vuotta kerrallaan.

Asiamiehenä toimi hallituksen puheenjohtaja Yrjö Palotie.

Säätiön toimistonhoitajana toimi yo-merkonomi Riitta Kallavuo.

Palkkoina ja hallituspalkkioina maksettiin vuoden aikana yhteensä 74.963 euroa.

Paulon Säätiö kuuluu jäsenenä *Säätiöiden ja rahastojen neuvottelukunta ry:een* ja on sitoutunut noudattamaan sen laatimaa *Hyvä säätiötapa* –ohjeistoa.

Säätiön hallitus kokoontui 8 kertaa.

Säätiön tilintarkastajina toimivat KHT-yhteisö Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jan Rönberg.

Säätiön toimisto sijaitsee Helsingissä vuokratiloissa osoitteessa Lönnrotinkatu 11, 00120 Helsinki.

Vuoden 2011 syyskuussa Säätiön kotisivut uudistettiin niin ulkoasultaan kuin käytettävyydeltäänkin.

Tammikuun 22. päivänä tuli kuluneeksi 120 vuotta Reko Paulon syntymästä. Hallituksen puheenjohtaja luovutti rouva Ragni Rissaselle Säätiön Veikko Palotie –mitalin kiitollisuuden osoituksena rouva Rissasen ansiokkaasta liki neljäkymmentä vuotta jatkuneesta Reko Paulon ravintolaperinnettä vaalineesta työstä Paulon vuonna 1917 perustamassa ravintola Bellevuessa Katajanokalla.

Ragni Rissanen ja Yrjö Palotie

Säätiön toiminnan alkuvaiheessa ja jo ennen lahjoitustestamentin täytäntöönpanoa oli pyritty löytämään Paulon perheen sukulaisia Virossa siinä kuitenkaan onnistumatta. Tästä oli myöhemmin vedetty se johtopäätös, ettei sukulaisia tiettävästi ollut enää olemassa.

Tammikuussa Säätiö vastaanotti yllättäen sukua tutkineelta henkilöltä sähköpostin Virosta, jossa muistettiin Reko Paulon 120-vuotismerkkipäivä. Tämä johti siihen, että syyskuun viimeisellä viikolla Yrjö Palotie vieraili Viron Setumaassa Reko Paulon syntymäkylässä Tedressä tavaten Paulon sukulaisia, joista lähin omainen oli Rekon veljen Mihhailin tytär Silvi Rannula. Käynnin yhteydessä kertyi runsaasti lisää taustatietoa suvusta.

Paulon sukulaisia ja ystäviä Tedren kylässä. Kuva: Ilmar Vananurm

TIETEIDEN JA TAITEIDEN TUKEMINEN SEKÄ APURAHAT

Säätiön tukemien alojen edistämiseen käytettiin 547.400 euroa. Jako oli 43,8% vuoden 2010 tuloksesta, 3,9% sijoitusomaisuudesta sekä 3,4% taseen loppusummasta.

Hakijoiden määrä nousi edellisvuodesta noin 12%. Hyväksytyjä hakemuksia vastaanotettiin 442 kpl. Haettu kokonaissumma kohosi noin 9,5% ja oli 3.330.102 euroa. Jako suoritettiin helmikuussa 2010 ja noin 20%:lle kaikista hakijoista voitiin myöntää apuraha, mikä rahallisesti merkitsi 16% haetusta kokonaissummasta. Jaon jakautuma oli lukumääräisesti seuraava: miehet 42%, naiset 58% ja rahallisesti miehet 33% ja naiset 67%.

Lääketiede

Seuraava, nyttemmin joka toinen vuosi järjestettävä **Paulon lääketieteen symposium** on vuonna 2012 ja se on järjestyksessä XXIV. Symposiumin otsikko on *Schizophrenia - Epidemiology and Biology -kokous 2012*, vastaavana järjestäjänä toimivat dosentti Jouko Miettunen sekä LT Erika Jääskeläinen, Oulun Psykiatrisen Epidemiologian Seura (OPES) ry:stä.

Kuudentoista kollegasäätiön kanssa perustettiin yhteinen **Professoripooli**. Sen tehtävänä on professoreiden tutkimusmahdollisuuksien lisääminen. Poolin kautta professoreille myönnetään apurahoja lukuvuoden kestävän tutkimusjakson rahoittamiseksi yhdessä yliopiston kanssa. Professorin tutkimusjakson aikana professorin työnantajana oleva yliopisto maksaa professorin bruttopalkasta 55 %. Apurahan määrä vastaavana aikana on kaikille professoreille 25.000 euroa riippumatta professorin todellisesta henkilökohtaisesta palkasta. Pooli on perustettu määräaikaiseksi kolmeksi vuodeksi. Paulon Säätiö sitoutui tähän 50.000 euron vuosittaisella summalla. Poolin ensimmäinen hakuaika oli 15.12.2011 – 13.01.2012. Poolin kotisivujen osoite on *professoripooli.fi*.

Sapporo Medical Universityn vaihtostipendiaatiksi valittu patologian professori Ylermi Soini Kuopiosta vieraili Sapporossa marraskuun lopusta 2010 tammikuun alkuun 2011. Vastavierailijana Sapporosta oli apulaisprofessori Ayako Sumi, jonka isäntänä toimi professori Jaakko Kaprio. Toisena vaihtostipendiaattina yli lääkäri, dosentti Markku Kuisma vieraili Sapporossa vuoden 2011 lopussa.

Daisy ja Yrjö Eskolan rahastosta jaettiin apurahoina 83.400 euroa. Tilinpäätöksessä Eskolan rahaston käyttöpääoma on 153.082,86 euroa negatiivinen. Säätiön hallitus on toteuttanut Eskolan rahaston sääntöjä jakamalla vuosittain apurahoja vaikka tulos on ollut alijäämäinen. Apurahat ovat näin meneteltäessä rasittaneet Eskolan rahaston peruspääomaa. Tilanne korjaantuu tulevaisuudessa kun tilinpäätökset muodostuvat ylijäämäisiksi.

Sigurd ja Liisa Wikströmin rahastosta myönnettiin lääketieteeseen apurahoina 64.000 euroa. Summa sisältää yhden kaksivuotisen 32.000 euron apurahan lääketieteelliseen tutkimustyöhön.

Jorma Pätiälä –stipendiä ei hakemusten puuttuessa jaettu. **Ahti Tarkkanen** -stipendinä jaettiin 4.000 euroa silmänsairauksien tutkimuksiin. Professori **Tapani Tammisto** –stipendi 4.000 euroa jaettiin anestesiologiseen tutkimustyöhön.

Leukakirurgian Tutkimusrahastosta ei hakemusten puuttuessa jaettu apurahaa. Hakemuksia ei saatu myöskään vuonna 2010.

Toukokuussa FIMM järjesti merkittävän kansainvälisen **akateemikko Leena Palotien muistosymposiumin**, johon luennoitsijoina osallistui yksitoista geenitieteilijää maailman huipulta viidestä eri maasta. Symposiumin otsikko oli *A Global View of Disease Genomics*. Tilaisuuden rahoittivat kansainväliset tahot.

Lääketieteen tukemiseen käytettiin yhteensä 339.400 euroa. Apuraha myönnettiin 24%:lle hakijoista.

Liikesivistys

Liikesivistyksen apurahat suunnattiin edelleen pääosin Baltian, Venäjän sekä muun Itämeren alueen ongelmia ja mahdollisuuksia käsittelevään liiketaloudelliseen tutkimustyöhön.

Oikeustieteen piiriin jaettiin yksi 4.000 euron määräinen **Veikko Palotie** –stipendi. Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta ja Asianajotoimisto Merilampi Oy yhdessä Paulon Säätiön kanssa jakoivat tällä kertaa Veikko Palotie- palkintoapurahan sekä Veikko Palotie mitalin OTM Jukka Pellolle hänen työstään ”Velallisyhtiön vapaaehtoinen uudelleenjärjestely ja velkakonversio”. Työ liittyy kauppaoikeuden oppituoliin ja yhtiöoikeuden alueelle, mutta on praktiikan näkökulmasta lähinnä insolvenssijuridiikkaa.

Eino Hirvonen -stipendinä jaettiin yksi 4.000 euron apuraha vientikoulutusta edistävään toimintaan.

Liikesivistyksen tukemiseen käytettiin yhteensä 100.000 euroa. Apuraha myönnettiin 29%:lle hakijoista.

Säveltaide

Säveltaiteen tukemiseen käytettiin 50.000 euroa. Summa sisältää Kansainvälinen Sellotapahtuma r.y.:lle suunnatun 15.000 euron avustuksen vuoden 2013 Kansainvälisen Paulon sellokilpailun järjestämiseksi. Apuraha myönnettiin 47%:lle hakijoista.

Kuvataide

Säätiön kutsunäyttely. Vuoden 2010 apurahajaossa kuraattoriksi valittiin taiteen maisteri Kirsi Nuppola. Hän valitsi kuvataiteilijaksi taiteilijaparin Katriina Haikala – Vilma Metteri, ”Tärähtäneet ämmät”. Heidän yhteisnäyttelynsä oli elokuussa 2011 Kuvataideakatemian galleriassa Helsingissä. Vuoden 2011 jaossa TaM Ville Laakoselle myönnettiin Kuraattoriapuraha. Hänen toteuttamansa kutsunäyttely on vuonna 2012.

Kuvataiteiden tukemiseen käytettiin 50.000 euroa. Summa sisälsi 15.000 euron varauksen taidehankintoja varten ja 12.000 euroa Paulon Kuraattoritapahtuman kutsunäyttelyyn. Apuraha myönnettiin 7%:lle hakijoista. Säätiön taidekokoelmiin ostettiin vuoden aikana 2 työtä.

Taideteoksia on vuosien saatossa kertynyt säätiölle yhteensä noin neljäsataa. Näistä merkittävä osa on sijoitettu HUS -organisaatioon sairaaloihin. Kun HYKS:in Meilahden sairaalan tornirakennusta tyhjennettiin saneerauksen alta syksyllä, niin tässä yhteydessä on kadonnut kaksikymmentäkaksi säätiön taideteosta. Näiden aktiiviseen etsintään on ryhdytty.

Muu toiminta

Kalle ja Märtha Ebbin rahastosta myönnettiin sen sääntöjen mukaisesti apurahat Slalom-Seura ry:lle sekä Skisport Finland ry:lle, kummallekin 10.000 euroa käytettäväksi nuorisotoimintaan.

Vuonna 2011 jaetuista apurahoista on laadittu erillinen luettelo (myös www.paulo.fi/apurahat).

Apurahahakemukset vuodelle 2012

Säätiön hallitus päätti kokouksessaan 6.8.2011 julistaa vuoden 2012 apurahat haettaviksi 14.10. - 15.11.2011 mennessä. Näistä apurahoista päätetään ja saajat julkistetaan helmikuussa 2012.

Hyväksytyt hakemuksia vastaanotettiin määräaikana seuraavasti:

	2011		2010	
lääketiede	183 kpl	1.703.830	204 kpl	2.054.850
liikesivistys	41	381.560	41	564.150
säveltaide	37	184.286	36	158.962
kuvataide	<u>149</u>	<u>540.885</u>	<u>160</u>	<u>552.140</u>
	410	2.810.561 €	441	3.330.102 €

Hakijoiden yhteenlaskettu määrä laski hieman edellisvuodesta, noin 7%. Euromääräisesti laskua oli noin 6%. *Lääketieteen* hakijoiden lukumäärä väheni noin 10%, ja haettu summa 7%, mikä osittain voi johtua mm. säätiön liittymisestä Professoripooliin. *Liikesivistyksen* hakijamäärä oli sama, mutta haettu summa pieneni peräti 33%. *Säveltaiteen* haettu summa kohosi noin 16%. *Kuvataiteen* osalta ikäraajaksi määriteltiin vuonna 1976 tai sen jälkeen syntyneet ja jo valmistuneet kuvataiteilijat, hakijoiden määrä laski noin 7%. Kuraattoriapurahakemuksia vastaanotettiin neljä, kuten edellisvuonnakin.

Päättäneen vuoden tilinpäätöksessä on nostamattomina apurahoina vuosilta 2007 - 2009 palautunut käyttö-pääomiin yhteensä 23.717 euroa.

VAROJEN SIIJOITUS

Sijoitustoimintaa arvioitaessa tulee muistaa vuoden 2008 aikana alkaneen pörssiheilun vaikutus. Viiden vuoden tarkastelujaksolla OMX Helsinki on yli 40% miinuksella ja CAP noin -33%. Päättäneen vuoden aikana OMX laski noin 30% ja CAP -28%.

Säätiön osakesalkun arvot tulee kirjata hankinta-arvoonsa tai sitä alemmaan päivän arvoon. Tästä johtuen säätiön taloudelliseen tulokseen on viimevuosina voimakkaasti vaikuttanut tämä kirjaamismääräys. Nyt päättyneenä tilikautena jouduttiin arvonalennuksina kirjaamaan 1.109.830 euroa ja arvojen palautuksena vain 125.138 euroa, nettovaikutus oli miinus 984.692 euroa.

Elokuun lopulla Säätiö osti aiemmin YIT Rakennus Oy:n kanssa sovitun mukaisesti As Oy Espoon Sinetti – nimisestä yhtiöstä 1030 osaketta, jotka oikeuttavat 103 m²:n suuruisen asunnon numero H22 hallintaan. Asuntojen rakentaminen alkoi elokuussa ja ne valmistuvat marraskuussa 2012. Kohde on Säätiön aikaisemmin omistamassa kiinteistössä osoitteessa Espoon Järvenperässä, Kullonmäentie 24.

Vapaita toimitiloja tai asuinhuoneistoja ei säätiöllä tilikauden päättyessä ollut tarjolla. Säätiön omistamat kiinteistöyhtiöt sijaitsevat omalla maallaan.

Kesällä Säätiö asetti pitkäaikaisen sijoituksensa Nauvossa sijaitsevan Linuskär –nimisen saarikiinteistön myyntiin. Kohde oli hankittu vuonna 1971. Kauppa toteutui joulukuun lopulla.

Toimintavuoden aikana säätiön koko sijoitusomaisuuden kirjanpitoarvo pieneni noin 3,5% ollen 13.936.370 euroa. Kaikkien sijoitusten jakauma oli:

- Kiinteistö- ja huoneistosijoitukset 43%
- Kotimaiset suorat osakeomistukset 17%
- Euroalueen suorat osakeomistukset 7%
- Euroalueen osakerahastot 2%
- Kiinteistörahasto 2%
- Pitkät korot 1%
- Lyhyet korot ja käteinen 12%
- Osakeindeksilaina 1%
- Jvk + obl + hedge 11%
- Muut 4%

Rahasto- ja pörssiosakesijoitukset on tilinpäätöksessä arvostettu hankintahintaan tai sitä alemmaan markkina-arvoon.

Nimikkorahastojen osuus kokonaistuloksesta oli 3.557 euroa, ja niiden pääomat kasvoivat seuraavasti:

Daisy ja Yrjö Eskolan rahasto, lääketiede	1.449 euroa
Tohtori Eino Hirvosen rahasto, liikesivistys	72
Professori Jorma Pätiälän rahasto, lääketiede	65
Pääkonsuli Veikko Palotien rahasto, liikesivistys	57
Professori Ahti Tarkkasen rahasto, lääketiede	22
Professori Tapani Tammiston rahasto, lääketiede	33
Sigurd ja Liisa Wikströmin rahasto, säätiön hallitus päättää	919
Kalle ja Märtha Ebbin rahasto, alppihiihto	352
Leukakirurgian tutkimusrahasto, lääketiede	143
Leena Palotien muistorahasto, lääketiede	34

Asuinhuoneistoja säätiön omistuksessa on kuusi kappaletta, joista yksi on edellä mainitussa vielä rakenteilla olevassa yhtiössä. Kolme huoneistoa sijaitsee Rahapajankatu 3:ssa, talossa, jossa Paulon perhe asui ja olivat jo aikanaan Reko Paulon omistuksessa.

Yhdessä säätiön asunto-osakekohteessa valmistui merkittävä LVIS-saneeraus.

Kiinteistöjen sekä kiinteistö- ja asunto-osakkeiden yhteenlaskettu käypä arvo on noin 1.700.000 euroa korkeampi kuin näiden tasearvo.

Säätiön vuoden 2011 taloudellinen kokonaistulos oli 8.616 euroa ylijäämäinen. Sijoitustoiminnan tuottojäämä oli 1,7%. Tulos kirjattiin käyttöpääomaan. Säätiön omavaraisuusaste oli 97%.

Helsingissä, helmikuun 21. päivänä 2012

Yrjö Palotie

Erkki Hämäläinen

Anne Pitkäranta

Ilkka Rauramo

Markus Konttinen